

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 06. mart 2013. god.
Br. ref.:RK399/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI95/12

Podnosilac

Daut Jemin Hoxha

**Ocena ustavnosti naloga Posebne komore Vrhovnog suda Kosovo C- III-12-274,
od 23. avgusta 2012. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Daut Jemin Hoxha, nastanjen u Prizrenu.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava nalog Posebne komore Vrhovnog suda (u daljem tekstu: Posebna komora), C-III-12-274, od 23. avgusta 2012. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva od Ustavnog suda „*da protumači da li Posebna komora Vrhovnog suda ima pravo da odbije našu tužbu, zbog toga što nemamo finansijskih ni materijalnih sredstava da izvršimo potreban prevod na engleski jezik.*“

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7. Ustava, članu 49. Zakona o Ustavnom sudu od 15. januara 2009. godine (br. 03/L-121), (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 25. septembra 2012. godine, podnosilac je podneo zahtev Sudu.
6. Dana 1. oktobar 2012. godine, Sekretarijat Ustavnog suda je tražio od podnosioca zahteva da dovrši svoj zahtev i da obavesti Sud da li je postupao u skladu sa članom 25.9. i 25.10. Aneksa Zakona o Posebnoj komori (Zakon br. 04/L-033). Podnosilac zahteva nije dostavio nikakav odgovor Sudu.
7. Dana 31. oktobra 2012. godine, predsednik je imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Kadri Kryeziu i Envera Hasani.
8. Dana 14. novembra 2012. godine, Sekretarijat je obavestio podnosioca zahteva da je njegov zahtev registrovan i obavestio je Vrhovni sud o zahtevu podnosioca.
9. Veće za razmatranje je 6. marta 2013. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 23. avgusta 2012. godine, Posebna komora Vrhovnog suda je izdala nalog C-III-12- koji u značajnom delu glasi:

„Nalaže se tužiocu(ima) da, u roku od 15 (petnaest) dana od dana dostavljanja ovog naloga, dostavi sledeća dokumenta:

1. prevod na engleski jezik svih dokumenata dosijea Opštinskog suda u Prizrenu C. br. 618/11/II,
2. revidirana i dovršena tužba upućena Posebnoj komori u skladu sa članom 25, 27. i 28. Aneksa zakona o Posebnoj komori (Zakon br. 04/L-033) o obaveštenju Kosovske agencije za privatizaciju o nameri da podnese tužbu protiv tužene strane u skladu sa članom 29.1. Zakona o KAP (Zakon br. 04/L-034),
3. prevod na engleski jezik nove tužbe kao što je gore definisano u stavu 2. ovog naloga, te i njenih pratećih dokumenata,
4. dokaz da je KAP obaveštena pre podnošenja nove tužbe Posebnoj komori, kao i njegov prevod na engleski jezik,

5. spisak dokaza koje tužilac(oci) namerava (ju) da predstavi(e), kao i njihov prevod na engleski jezik.“

11. Isti nalog dalje ističe odredbe člana 25.9. Aneksa Zakona br. 04/l-033 o Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosovo za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju, kao što sledi:

“9. Fizičko lice može podneti zahtev predsedniku veća za pomoć u prevodu podnesaka i pratećih dokumenata na engleski jezik. Takav zahtev podnosi se sa podnescima i uključuju izjavu stranke o finansijskim sredstvima i sve propratne dokaze koje stranka želi da predsedavajući sudija uzme u obzir.“

Navodi podnosioca zahteva

12. Podnosilac zahteva ne podnosi bilo koji navod osim što postavlja osnovno pitanje *„da li Posebna komora Vrhovnog suda ima pravo da odbije našu tužbu, zbog toga što nemamo finansijskih ni materijalnih sredstava da izvršimo potreban prevod na engleski jezik“.*

Prihvatljivost zahteva

13. Sud prvo proverava da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost utvrđene Ustavom, i posebno navedene u Zakonu i Poslovniku o radu.
14. U tom smislu, Sud naglašava da može da odluči o prihvatljivosti zahteva samo ako podnosilac zahteva pokaže da je iscrpeo sva delotvorna pravna sredstva koja su mu na raspolaganju po primenljivom zakonu, u skladu sa članom 113.7. Ustava i članom 47.2. Zakona, koji predviđaju:

„113. 7. Ustava: Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

„47.2. Zakona: Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva“.

15. Obrazloženje za pravilo iscrpljenosti je da se pruži mogućnost dotičnim organima, uključujući i redovne sudove, da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorna pravna sredstva protiv kršenja ustavnih prava. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera Ustava (vidi, rešenje o neprihvatljivosti: Univerzitet AAB-RIINVEST D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo, od 27. januara 2010. god. i, *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803194, odluka od 28. jula 1999. god.).
16. U konkretnom slučaju, Sud nalazi da podnosilac zahteva nije ukazao na mere koje je preduzeo, ako ih je uopšte preduzeo, da traži obeštećenje za navodno kršenje Ustava.
17. Sud primećuje da podnosilac zahteva očigledno nije podneo zahtev predsedavajućem sudiji Posebne komore Vrhovnog suda da mu pruži pomoć pri prevođenju podnesaka i pratećih dokumenata na engleskom jeziku.
18. Pored toga, Sud primećuje da podnosilac zahteva očigledno nije podneo žalbu protiv naloga Posebne komore C-III-12 od 23. avgusta 2012. god. Žalbenom veću Posebne komore kojom bi se žalio da na osnovu člana 5. Ustava, službeni jezici na Kosovu su albanski i srpski i da on nije dužan da prevodi dokumente na engleski.

19. Ukoliko ta žalba ne bi bila uspešna pred Žalbenim većem, onda bi podnosilac zahteva mogao da podnese zahtev pred ovim sudom.
20. Proizilazi da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu na raspolaganju na osnovu primenljivog zakona, kao što se to zahteva članom 113.7. Ustava i članom 47.2. Zakona.
21. U opštem smislu, Sud se poziva na član 113.1. Ustava koji određuje da „*Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način*“.
22. U svakom slučaju, iako pretpostavimo da je podnosilac zahteva iskoristio raspoloživa pravna sredstva u vezi sa njegovim žalbama, Sud primećuje da podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda „*da tumači da li Posebna komora Vrhovnog suda ima pravo da odbije našu tužbu, zbog toga što nemamo finansijskih ni materijalnih sredstava da izvršimo potreban prevod na engleski jezik*.“
23. Podnosilac zahteva nije naveo da li je, u stvari, njegova tužba odbijena zbog propusta da podnese dokumente na engleskom jeziku ili iz drugih razloga. U mesto toga, Sud nalazi da podnosilac zahteva traži da se utvrdi u apstraktu da li Posebna komora „ima pravo da odbije“ tužbu zbog propusta da se dokumenti dostavljaju na engleskom.
24. Zahtev Posebne komore da svi spisi predmeta budu podneti uz engleski prevod je zasnovan na aneksu Zakona br. 04/L-033, kao što je predviđeno članom 7. stavom 1. Zakona. Kao takav zahtev upućen Ustavnom sudu može da se podrazumeva kao zahtev za ocenu ustavnosti odredaba Zakona br. 04/L-033 kojima se zahteva od lica koja pokrenu tužbe pred Posebnom komorom da obezbede prevod svih dokumenta na engleski jezik.
25. Sud podseća da član 113. stavovi 2. (1), 4, 5. i 8. preciziraju koje su strane ovlašćene da podnesu zahteve Sudu o saglasnosti odredaba zakona sa Ustavom. Ovo ovlašćenje nije priznato pojedincima.
26. Na osnovu člana 113.7. Ustava „*Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, (...)*.“
27. U skladu sa pravilom 36. stavom 2. pod c), Sud će odbaciti zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi „*da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom*“.
28. U konkretnom slučaju, bez obzira na koja ustavna prava se poziva, Sud smatra da podnosilac zahteva nije stavljen u položaju žrtve kojoj su povređena prava od strane javnog organa, jer dotični javni organ još nije preduzeo bilo koju radnju za koju bi moglo da se kaže da povređuje prava podnosiocu zahteva.
29. U datom slučaju, Posebna komora je prosto informisala podnosioca zahteva o procesnom zahtevu, i stoga, (još) nije moguće da se utvrdi da li takav zahtev ima ili će imati nepovoljan efekat po podnosioca zahteva pri uživanju ustavnih prava.
30. Prema tome, iz gorenavedenih razloga zahtev je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 47. stavom 2. Zakona i pravilom 36. stavom 1. tačkom a) Poslovnika o radu, dana 06 marta 2013 jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

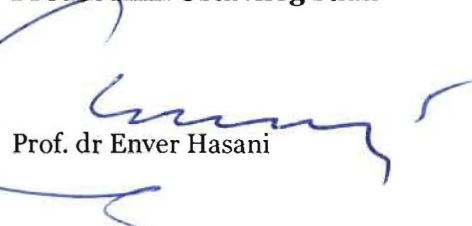
Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani